

לו כי הוד מעלותיהם טרם הגיעו לכלל החלטה.

לכסוף, אחר דיונים שארכו יותר מ-12 שעות כהונתה מחוץ לכתלי הכלא נכונה ממשלת אל-שעב: נוכח המסיבות המירי חדות הקיימות התפטרה הממשלה. הנשיא מינה מיד ראש ממשלה חדש, חבר המפלגה הריפובליקאית, אשר תפקידו הייחודי יהיה לפזר את בית הנבחרים ולקבוע בחירות חדשות. שישקלי הודיע כי עשה את אשר עשה רק כדי למנוע השתלטות רוסית על סוריה.

אולם בינתיים החל מתעורר הקהל. הפיגוע המוניטרי תבעו את שחרור הממשלה (שהבטיחה בין השאר חלוקת האחריות הגדולות בין הארסיים) הפסקת התערבות הצבא בחיים המדיניים. שישקלי, שאהב לחשוב על עצמו כשליט עדין הודיע לשלוט מאחורי הקלעים מבלי לעורר כל תשומת לב לעצמו התרגו, החליט כי הגיע הזמן להראות לסורים ולעולם מי אדון בקוריה.

דקירה בגב. הוא הודיע לנשיא המדינה, כי אין לו צורך יותר בשירותו, שלח אותו חזרה לביתו בחומס, הודיע כי בית הנבחרים פוזר וכי תיערכנה בקרוב בחירות חדשות. "הגיע הזמן שהעם יחליט באיזה שלטון הוא רוצה", הוא הכריז.

אם לא הוסיף ואמר איזה שלטון כדאי לסורים לרצות לא היה זה מתוך ענווה. הוא בחר שיטת שכנוע אחרת: הוא מיינה את עצמו רשות מוציאה לפועל, קיבל לידיו את כל תפקידי הממשלה. הוא חתם על הודעות בשם שר החינוך, קבע סדרי זריעה לשנה החדשה בשם שר החקלאות ובתור שר הבטחון הורה לצבא להשתלט על השתלטות מוחלטת על כל ערי המדינה, לשמור מפני "התקפות אנשים אשר כל פעולותיהם לא היו אלא דקירה בגב העם והצבא."

משפט זה, על דקירה בגב, הושמע לא פעם בימים האחרונים בסוריה. כל אחד נזכר כיצד הגיע שישקלי לשלטון. זכורים גם שני הקולונלים שקדמו לו. השאלה הגדולה עתה היא: מתי יופיע הקולונל הבא, שיחולל את ההפיכה הסורית החדשה מישי?

זכרונות

התפקיד הביא מוות

ברנדוט, בנו של עורך-דין, התגייס כטוראי לגייסות הצי הצרפתי. ב-1789 עלה לדרגת סמל, ב-1792 לדרגת אלוף-משנה, וכעבור שנה נוספת פקד, כגנרל, על דיבוייה.

תוך 13 שנים נוספות הפך איש אימונו של נפוליאון שעשהו נסיך ומינהו, לבסוף, מלך על השבדים, שהצטיין כבימי כהונתו הצבאיות, ביחס עדין ולבבי לנתיניו, הרבה לעסוק באמנויות.

כעבור 142 שנים נרצח בירושלים אחד מצאצאיו, הנסיך פולקה ברנדוט, שניסה לתווך במלחמת ישראל-ערב ושימונו לירושלים נתפרסם החדוש.

אחר נסיון קצר במלחמת העולם השנייה בו ניסה להשפיע על הנאצים לחדול ממשעבודם את היהודים נתפרסם משך ארבעה חודשי פעולתו באביב וקיץ 1948 במרחב בהם טס בין ישראל, סוריה, לבנון, הירדן ומצרים, בחזורו מדי פעם למטהו באיירוס (ובהרחיקו, פעם אחת בלבד, לבגדאד).

למרות שנראה כי כמעט נושא למפרע מהצלחה, קיבל עליו תפקיד מתווך (אמר) לו בן-דודו, גוסטף מלך שבדיה בן ה-90, שמת בינתיים: "תפקיד זה הוא כבוד לך!"

הוא נתאכזב כאחת מאנשי הליגה הערבית העקשים וממשה שרת, שהקסימו אי-שית, אך השתנא עליו בגלל סירובו לקבל את הצעות הפשרה שלו. מתוך אכזבתו זאת תיכן תכנית פשרה שפגעה ביהודים על שלקחה מהם יותר מדי, עבר ביים, על שנתנה להם פחות מדי. אולם כאשר הגיעה התכנית לכלל דיון בעצרת ארסיים לא היה ברנדוט יותר בחיים. חודש קודם לכן נרצח בסמטה ירושלמית על ידי אנשי מחתרת יהודיים, שאוגדו בחזית המולדת וראו בו סוכן אנגלי.

מעניין לציין את תגובת השבועון ה"מצרי רוד אל-יוסף להופעת הספר. בביקורת ספק ספרותית ספק מדינית בה סקר השבועון את פעילות ברנדוט במרחב כתוב: "רצח ברנדוט לא היה אלא תחבולה ציונית, כי ברנדוט היה מכור ליהודים ופעילותו היתה חידונית. אי-לם כאשר נרצח להם כי ייצא מתווך עוד יותר נוח להם סלקוהו בזיון."

מבעד למסך החול

כדור במשחק כדורגל סוער עברה השבוע נקודת ההתעניינות מאזור הסואץ לדמשק. בדיוק כאשר החלו הכותרות על מאורעות מצרים ואיראן לתפוס מקום טון והולך צצה ההפיכה החדשה של אדיב שישקלי, שהחזירה את המרחב למקום נכבד בעמוד הראשון של העיתון.

אולם לא רק הדי הפיכות ויריות הדי הדי במרחב. גם המקומות השקטים יותר זכו לתשומת לב. כאשר נחת אוירנו של טלאל, מלך הירדן, בריאה, בירת ערב הסעודית, חוסל ריב דמים שנמשך זה למעלה משלושים שנה.

עבד אל-עזיז איבן סעוד, לוחם המדבר הענקי, בעל העין האחת צלע לקראת נכדו של המלך חוסיין, התנפל עליו והחל לנשקו בהתרגשות רבה. למעלה מעשרים שנה לפני זה התנפל אותו אבן סעוד על סבו של טלאל ועמו אלפי לוחמים, גירשו מן הארץ אשר שלט בה כמלך.

ביקור זה נראה כנסיון של טלאל לכפר בעיני העולם הערבי על עוונות אביו עבדאללה שאהב את האנגלים יתר על המידה והיה למלך ערבי. החגיגה שנערכה לכבודו בארמון אבן סעוד היתה הכפוארת ביותר שערך המלך הזקן (בן 71) ולא פעם נראו המסובים מקנחים את דמעותיהם.

סוף סוף נעלם צל האיבה שהאפיל על יחסי שתי הארצות השכנות. "מעשה לא אקרא לך אלא בני", אמר איבן סעוד לטלאל. "בית זה הוא ביתך והארץ ארצך. תהיה ברוך בה כל עת שתמצה."

סוריה

שוב שולט שישקלי

משך שנה כמעט, כינו את אדיב אל-שישקלי "הנהג מן המושב האחורי". הש"בוע השישקלי לאחוז בהנהגה הסורית, נטש את מושבו האחורי של המטכ"ל וע"ב, ברעש גדול ורב, למושב הקדמי של רודן צבאי.

שבועות רצופים היתה סוריה נתונה במשבר ממשלתי חריף. מדינאי אחר מדינאי נקרא על-ידי הנשיא האשם אל-אטאסי לכוון ממשלה ובתמידות חרגונית נכשל במאמציו. בכל מקרה היתה אבן נגף רצינית, שאין להזיזה: רצונו העז של אדיב אל-שישקלי לבל יימסר הפיקוד על הצבא והמשטרה לירי אש אחר מאשר ליריו הוא או לירי אש אמונו.

מפלגת אל-שעב (העם), מפלגת הרוב בבית הנבחרים הסורי סירבה להביע אי-מון בכל ממשלה אם אין שר הפנים שלה גם אחראי על המשטרה ושר ההגנה האזרחי אחראי על הצבא. ובאין תמיכה של אל-שעב לא יכלה שום ממשלה להתקיים. מדינאים שונים ניסו להפיש פשרות אולם ללא כל הצלחה: אל-שעב לא הסכים לעולם להשתלטות המחלטת של שישקלי על הצבא והמשטרה ואילו שישקלי לא חלם לוותר על אף חלקיק משלטונו.

לבסוף נאלץ הנשיא לעשות את הצעד התחוקתי היחיד שנשאר לו: הוא הזמין את ד"ר מערוף דאוואליבי, ממנהיגי אל-שעב להקים ממשלה. סוף סוף, נאנחה העתונות המרחבית, חוסל המשבר הממלכתי הסורי.

אולם עתונים אלה ומדינאים רבים יחד עמם שגו טעות גדולה: הם לא לקחו בחשבון את אדיב אל-שישקלי, הקולונל שהגיע לשלטון על-ידי מהפכה ואשר רעיון הויתור על השלטון לא קסם לו כלל. טרם הספיקו חברי הממשלה החדשה לחמם את כורסותיהם המרופדות התדפקו על דלתות בתיהם משמרות חיילים מוניינים בתחמקלעים ונעולים מגפי-עור שביקשום באדיבות ללוותם לבית הסוהר המרכזי בדמשק, לפי פקודות המטכ"ל. אך בואת לא פתר שישקלי את בעייתו. הממשלה הורכבה באורח חוקי, זכתה לאימון בית הנבחרים וכל עוד לא התפטרה נשארה בעלת סמכויות מלאות. אמילו בשבתו בתא מסורג לא איבד שר המשפטים את תוארו כפי הסוהרים.

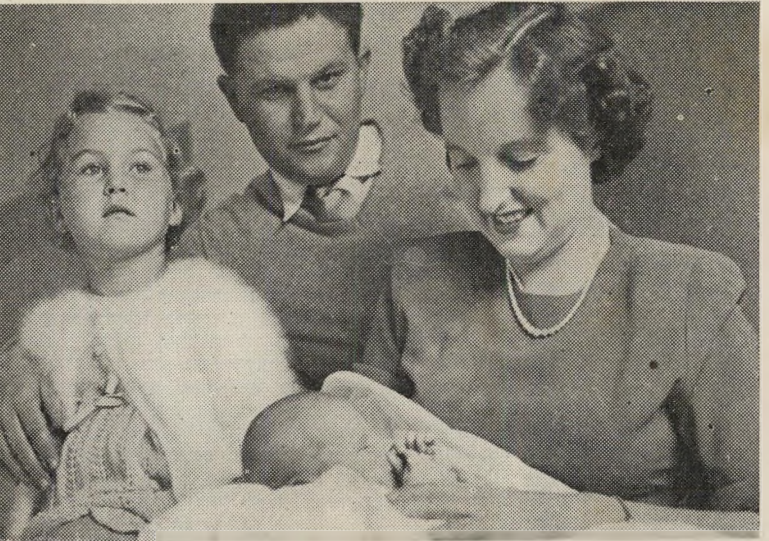
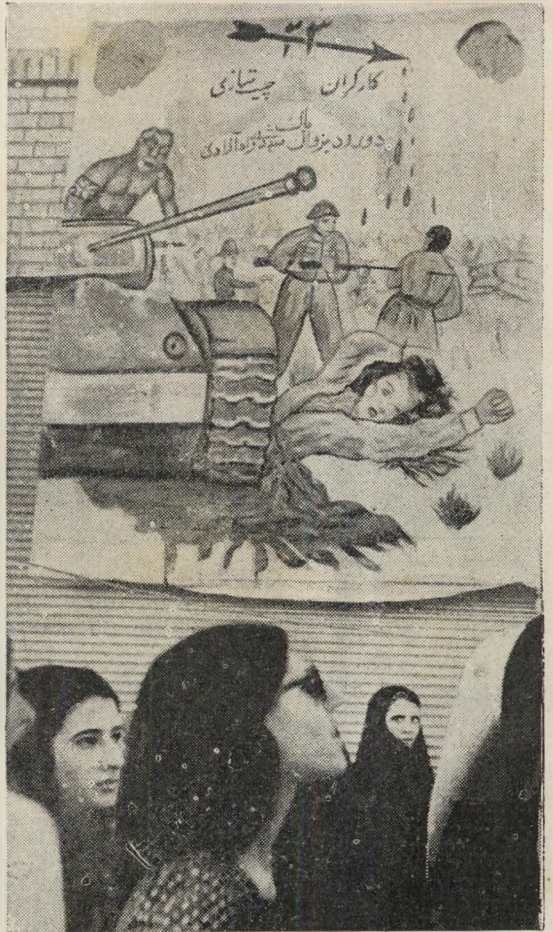
ממפקדת הצבא יצא שליח נושא אולטימטום משישקלי לדאוואליבי היושב בבית הסוהר: אם לא יתפטר תוך 24 שעות יאלץ שישקלי לנקוט בצעדים דרסטיים. דאוואליבי כינס את ממשלתו בתא גדול ומשך שעות ארוכות דנו בשאלת התפטרותם. למקום היה מופיע שליח מטעם המטכ"ל ושואל לחשובה והשומרים ענו

המפלצת.

אין כמעט רחוב בטבראן אשר על קירותיו לא מתנוססים סיסמאות וכרוזים מלהי"ב. מדי יום מופיעים שלטים חדשים, תחילה בראש תהלוכות המוניות ואחר כך מופצים ברחובות ומודבקים על הקיר. רות. אחד הכרוזים הייחודיים (מימין) שזכה להערכה רבה בטבראן מראה סנק נהוג בידי מפלצת ענווה דגל בריטי הדורס תחתו גופה של איראן, בדמות נערה תמי"רה. על לנהג הטנק יש גם חבר הדוקר למוות איי-ראני תמים בכידונו.

כרוז זה הופץ על ידי החזית הלאומית של מדינת הנומדת במצב קשה בגלל פשיטת הרגל הכלכלית המאמת על איראן. על ידי כרוזים אלה רוצה מיסאדק להזכיר להמוני איראן מיהו מצילם האמיתי ומאיה מצב איום הצילים. בלי מיסאדק יחזרו האנגלים ו"מכריו הכרוז."

ולולא הנהגתי את ה"אומה בימיה הקשיים" ביותר לא היינו מעולם משתחררים מדכאון ה"דום."

התוספת האחרונה. מרי, עמוס, אלון וגליה בן-גוריון בביתם לאחר ברית המילה

פרם בינלאומי. אפרים אילן, אחד ממנהלי קיזור-פרייזר בישראל שחזר לא מכבר מתערוכת אוטומובילים בינלאומית שנערכה בפאריס ואשר בה זכתה מכונית קיזור-פרייזר לפרס. לידו: אחת ממזכירות החברה במשרד התערוכה, שחובאה במויחוד מאירלנד.